

Ontembare Vrouwen

Bij de themadag over het Soefisme kwam ik in het Spiritueel Café Heerlen een oude vriendin tegen. Ik zal haar Gentile noemen. We hadden elkaar al jaren niet meer gezien en vlogen elkaar spontaan in de armen. Naar de zaal lopend was het weer gekwebbel als vanouds. We haalden herinneringen op over hoe we allerlei ongein uithaalden. Met als hoogtepunt de driedaagse workshop: “De Ontembare Vrouw”, ergens in een kasteel in België. God, wat hebben we gelachen. ‘Weet je nog,’ vraagt Gentile grinnikend, “hoe we bij aankomst te horen kregen dat we voor al ons zelf moesten zijn en onze ware gevoelens moesten tonen?”

Ja, ik wist het nog. Dat was het moment dat we elkaar breed grijzend aankeken en het allemaal mis ging. Als we lachten kregen we een standje, een opmerking, of werden we bestraffend aangekeken. Probleem was alleen dat hoe meer we ons best deden om serieus te blijven, hoe erger het werd. Helden als we waren, doorliepen we het programma met kapot gebeten lippen in een poging om ons te beheersen.

Ik herinner me de eerste avond toen we gezellig rond het vuur in een Tipi zaten. De volgende morgen zag ik er niet uit, met rode opgezwollen ogen van de rook. Volgens de begeleidster zat er bij mij nog veel onverwerkt verdriet. Mijn tenen kromden zich in mijn schoenen bij dit cliché. Ik voelde me juist opperbest, maar Gentile en ik hadden genoeg stof om in een deuk te liggen. En dan die middag dat iedereen een gat in de grond groef en we erin moesten gaan liggen om met aarde te worden bedekt. De bedoeling was om er op eigen kracht uit te komen. Het had met de geboorte te maken, of zoiets. Natuurlijk lukte het ons niet en we lagen weer dubbel van de slappe lach. We hoefden elkaar maar aan te kijken of we schoten in een kramp. En dan was er nog de zweethut waar iedereen zijn best deed om de frustraties eruit te schreeuwen. Ik had het alleen maar heet en Gentile lag met haar hoofd onder het zeil in een plas modder, op zoek naar verkoeling. Eindelijk konden we luidkeels lachen, zonder dat iemand ons kon zien. Maar het ergste vonden we nog de sessies over onze moeders. We moesten lang en diep naar hun foto staren en zeggen wat er in je op kwam. Tijdens deze oefening deed iedereen zijn best om sociaal gewenst gedrag te vertonen en met gepaste heiligheid de innerlijke openbaringen aan de groep te vertellen. Bij mijn moeder hielden we het nog. Maar toen Gentile naar haar foto keek, moesten we alle zeilen bijzetten om het niet uit te gillen. Nu werden ook de medecursisten kregelig van ons gedrag. Hoe konden zij zich concentreren, als wij gierend over de grond rolden? We hadden niet de moed om voor ons zelf op te komen en te verwijzen naar dat wat ons in het begin was gevraagd. Hoezo, jezelf zijn en je ware gevoelens tonen? Wat konden wij er aandoen dat dit alles op onze lachspieren werkte?

We hadden geprobeerd ons in te houden en dan kregen we nog commentaar. Dat was niet wat we zeiden, we grinnikten een beetje beschaamd en waren na afloop blij dat de drie dagen erop zaten. Als we werkelijk Ontembare Vrouwen waren geweest, dan hadden we nooit onze koffers uitgepakt...

